

Ponavljanje za pismeni ispit – primjene trigonometrije na pravokutni trokut

1. Odredi mjeru većeg šiljastog kuta pravokutnog trokuta ako je omjer duljina kateta $5 : 7$.

ako uzmemo da je $a : b = 5 : 7$, tražiti ćemo kut β , koji se nalazi nasuprot dulje stranice b

$$\operatorname{tg} \beta = \frac{b}{a}$$

$$\operatorname{tg} \beta = \frac{7}{5}$$

$$\boxed{\beta = \operatorname{tg}^{-1}\left(\frac{7}{5}\right) = 54^\circ 27' 44''}$$

2. U pravokutnom trokutu je mjera jednog šiljastog kuta 7 puta veća od mjere drugog šiljastog kuta. Ako je dulja kateta duga 15 cm , odredi opseg i površinu tog trokuta.

ako uzmemo da je $\alpha = 7 \cdot \beta$, dulja kateta će biti $a = 15 \text{ cm}$

$$\alpha + \beta = 90^\circ$$

$$7\beta + \beta = 90^\circ$$

$$8\beta = 90^\circ \quad / : 8$$

$$\beta = 11^\circ 15'$$

$$\operatorname{tg} \beta = \frac{b}{a}$$

$$b = a \cdot \operatorname{tg} \beta = 15 \cdot \operatorname{tg} 11^\circ 15' = 2.984 \text{ cm}$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$c = \sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{15^2 + 2.984^2} = 15.294 \text{ cm}$$

$$\boxed{O = a + b + c = 15 + 2.984 + 15.294 = 33.27 \text{ cm}}$$

$$\boxed{P = \frac{a \cdot b}{2} = \frac{15 \cdot 2.984}{2} = 22.38 \text{ cm}^2}$$

3. Odredi nepoznate elemente pravokutnog trokuta ako je $c - b = 2$ i $\alpha = 67^\circ 22' 48''$.

$$\alpha + \beta = 90^\circ$$

$$\boxed{\beta = 90^\circ - \alpha = 90^\circ - 67^\circ 22' 48'' = 22^\circ 37' 12''}$$

$$\cos \alpha = \frac{b}{c}$$

$$b = c \cdot \cos \alpha$$

$$b = c \cdot \cos 67^\circ 22' 48''$$

$$b = 0.385c$$

$$c - b = 2$$

$$c - 0.385c = 2$$

$$0.615c = 2 \quad / : 0.615$$

$$\boxed{c = 3.252}$$

$$\boxed{b = 0.385c = 1.252}$$

$$a^2 = c^2 - b^2$$

$$\boxed{a = \sqrt{c^2 - b^2} = \sqrt{3.252^2 - 1.252^2} = 3.001}$$

4. Odredi nepoznate elemente pravokutnog trokuta ako je zadana površina $P = 180 \text{ cm}^2$ i kut $\alpha = 43^\circ 36' 10''$.

$$\alpha + \beta = 90^\circ$$

$$\boxed{\beta = 90^\circ - \alpha = 90^\circ - 43^\circ 36' 10'' = 46^\circ 23' 50''}$$

$$P = \frac{a \cdot b}{2}$$

$$a \cdot b = 2P$$

$$a \cdot b = 360 \quad (*)$$

$$\tan \alpha = \frac{a}{b}$$

$$a = b \cdot \tan \alpha$$

$$a = b \cdot \tan 43^\circ 36' 10''$$

$$a = 0.952b$$

povratak u (*)

$$0.952b \cdot b = 360$$

$$0.952b^2 = 360 \quad / : 0.952$$

$$b^2 = 378.151 \quad / \sqrt{ }$$

$$\boxed{b = 19.446 \text{ cm}}$$

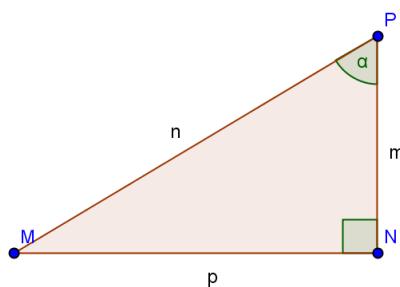
$$a = 0.952b$$

$$\boxed{a = 18.513 \text{ cm}}$$

$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$\boxed{c = \sqrt{a^2 + b^2} = \sqrt{18.513^2 + 19.446^2} = 26.849 \text{ cm}}$$

5. U pravokutnom trokutu MNP, u kojem je $|MP|$ hipotenuza, vrijedi da je $|NM| = 27 \text{ mm}$, a $|NP| = 18 \text{ mm}$. Odredi vrijednost sinus-a kuta kod vrha P.

skiciramo opisani pravokutni trokut i označimo traženi kut s α

$$p = |MN| = |NM| = 27$$

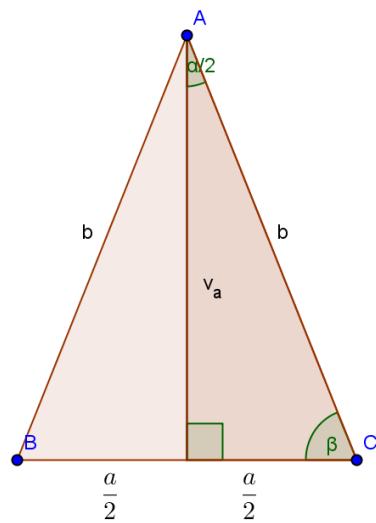
$$m = |NP| = 18$$

$$n^2 = p^2 + m^2$$

$$n = \sqrt{p^2 + m^2} = \sqrt{27^2 + 18^2} = 32.45$$

$$\boxed{\sin \alpha = \frac{p}{n} = \frac{27}{32.45} = 0.832}$$

6. U jednakokračnom trokutu ABC duljina kraka je 24 cm, a osnovica je za četvrtinu te duljine kraća. Kolika je duljina visine iz vrha na osnovicu? Kolika je mjera kuta nasuprot osnovice?

$$b = 24 \text{ cm}$$

$$a = 24 - \frac{24}{4} = 24 - 6 = 18 \text{ cm}$$

$$v_a = \sqrt{b^2 - \left(\frac{a}{2}\right)^2} = \sqrt{24^2 - 9^2} = 22.249$$

$$\cos \frac{\alpha}{2} = \frac{v_a}{b}$$

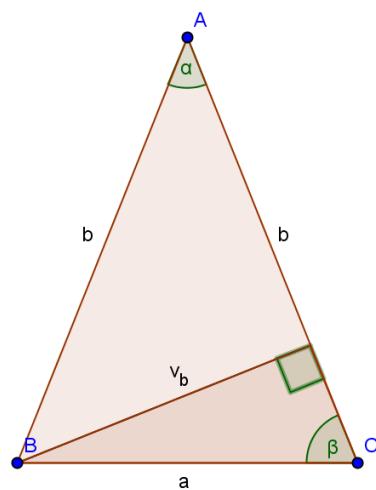
$$\cos \frac{\alpha}{2} = \frac{22.249}{24}$$

$$\frac{\alpha}{2} = \cos^{-1}\left(\frac{22.249}{24}\right)$$

$$\frac{\alpha}{2} = 22^\circ 1' 18'' \quad / \cdot 2$$

$$\boxed{\alpha = 44^\circ 2' 36''}$$

7. Odredi mjere kutova jednakokračnog trokuta ako je duljina visine na krak $v_b = 10$, a osnovice $a = 13$.

$$\sin \beta = \frac{v_b}{a}$$

$$\sin \beta = \frac{10}{13}$$

$$\boxed{\beta = \sin^{-1}\left(\frac{10}{13}\right) = 50^\circ 17' 55''}$$

$$\alpha + 2\beta = 180^\circ$$

$$\boxed{\alpha = 180^\circ - 2\beta = 180^\circ - 100^\circ 35' 50'' = 79^\circ 24' 10''}$$

8. U jednakokračnom trokutu izrazi visinu na osnovicu v_a pomoću osnovice a i nasuprotog kuta α .

skica je ista kao u zadatku 6.

$$\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2} = \frac{\frac{a}{2}}{v_a}$$

$$v_a = \frac{\frac{a}{2}}{\operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}}$$

$$\boxed{v_a = \frac{a}{2 \operatorname{tg} \frac{\alpha}{2}}}$$

9. Omjer duljina kraka i visine na krak jednakokračnog trokuta iznosi $20 : 17$. Odredi mjeru kuta uz osnovicu.

skica je ista kao u zadatku 7.

$$b : v_b = 20 : 17$$

$$v_b : b = 17 : 20$$

$$\sin \alpha = \frac{v_b}{b}$$

$$\sin \alpha = \frac{17}{20}$$

$$\alpha = \sin^{-1}\left(\frac{17}{20}\right) = 58^\circ 12' 42''$$

$$\alpha + 2\beta = 180^\circ$$

$$2\beta = 180^\circ - \alpha$$

$$2\beta = 180^\circ - 58^\circ 12' 42''$$

$$2\beta = 121^\circ 47' 18'' \quad / : 2$$

$$\boxed{\beta = 60^\circ 53' 39''}$$

10. Izračunaj duljine stranica jednakokračnog trokuta kojemu je opseg 270, a kut nasuprot osnovice 39° .

skica je ista kao u zadatku 6.

$$a + 2b = 270 \quad (*)$$

$$\sin \frac{\alpha}{2} = \frac{\frac{a}{2}}{b}$$

$$\sin \frac{\alpha}{2} = \frac{a}{2b}$$

$$a = 2b \cdot \sin \frac{\alpha}{2}$$

$$a = 0.668b$$

povratak u (*)

$$0.668b + 2b = 270$$

$$2.668b = 270 \quad / : 2.668$$

$$b = 101.199$$

$$a = 270 - 2b = 67.602$$